

Addiko Bank AD Podgorica

Javno objavljivanje podataka na dan
31.12.2024. godine

Sadržaj

1	Uvod	3
2	Organizacija	3
3	Sistem upravljanja	4
3.1	Nadzorni odbor	4
3.2	Upravni odbor	5
3.3	Politike i procedure koje se odnose na izbor i procjenu ispunjenosti uslova za članove organa upravljanja kreditne institucije	7
4	Finansijski izvještaji	9
5	Upravljanje rizicima	9
5.1	Strategija upravljanja rizicima	9
5.2	Rizični profil	10
5.3	Organizaciona struktura za upravljanje rizicima	10
5.4	Interni propisi banke za upravljanje rizicima	12
5.5	Upravljanje rizicima kojima je banka izložena i koji su identifikovani kao materijalno značajni	12
6	Podaci o regulatornom kapitalu	19
7	Podaci o kapitalnim zahtjevima i iznosi ponderisanih izloženosti	20
8	Podaci o ključnim indikatorima	22
9	Podaci u vezi politike primanja	23
9.1	Postupak odlučivanja pri utvrđivanju i provjeri politike primanja	23
9.2	Karakteristike politike primanja	24
9.3	Odnos između fiksnih i varijabilnih primanja	25
9.4	Glavni parametri i struktura primanja	26
9.5	Ukupni kvantitativni podaci o primanjima	27
Prilog 1	- Organizaciona šema	31

1 Uvod

U skladu sa članom 237 Zakona o kreditnim institucijama i Odlukom Centralne Banke Crne Gore o javnom objavljivanju podataka o kreditnoj instituciji, kao i ostalim relevantnim propisima kojim se reguliše poslovanje banaka na teritoriji Crne Gore, Addiko Bank AD Podgorica (u daljem tekstu: Banka) javno objavljuje podatke o svom finansijskom stanju i poslovanju sa stanjem na dan 31.12.2024. godine. Izvještaj obuhvata kvalitativne i kvantitativne podatke shodno odredbama Odluke o javnom objavljivanju podataka o kreditnoj instituciji.

Izvještaj se javno objavljuje na internet stranici Banke.

Izvještaj je usvojen od strane Upravnog odbora Addiko Bank AD Podgorica, dana 28.05.2024. godine.

2 Organizacija

Poslovi Banke obavljaju se u sjedištu Banke - Centrali i u ekspoziturama/podružnicama Banke u čijem sastavu mogu posloovati šalteri.

Na kraju 2024. godine, u Banci poslovi se organizuju u okviru sljedećih ekspozitura/podružnica, a u kojim se obavljaju poslovi banke, u skladu sa propisima, statutom i aktima Banke:

- Ekspozitura/podružnica Podgorica 1, na adresi Bulevar Svetog Petra Cetinjskog br. 37
- Ekspozitura/podružnica Podgorica 2, na adresi Ulica Blaža Jovanovića br. 8
- Ekspozitura/podružnica Podgorica 3, na adresi Bulevar Save Kovačevića br. 74
- Ekspozitura/podružnica Budva, na adresi Ulica Mediteranska bb
- Ekspozitura/podružnica Bar, na adresi Ulica Maršala Tita br. 3
- Ekspozitura/podružnica Kotor, na adresi Trg Mata Petrovića (TC Kamelija), u okviru koje posluje šalter Radanovići na adresi Industrijska zona bb (HDL Radanovići)
- Ekspozitura/podružnica Herceg Novi, na adresi Ulica Njegoševa br. 20, u okviru koje posluje šalter Sutorina na adresi Sutorina bb (HDL Novi Mall)
- Ekspozitura/podružnica Nikšić, na adresi Trg Slobode br. 29
- Ekspozitura/podružnica Bijelo Polje, na adresi Ulica Tršova bb
- Ekspozitura/podružnica Pljevlja, na adresi Trg Đorđija Peruničića bb.

Odlukom o unutrašnjoj organizaciji utvrđena je unutrašnja organizacija Banke, te vrste organizacionih oblika (jedinica), djelova, njihov djelokrug i nadležnost, vrsta i obim poslova i druga pitanja od značaja za unutrašnju organizaciju Banke.

Organizacioni oblici (jedinice) organizuju se u sektore, odjeljenja, službe i ekspertske funkcije, na osnovu srodnosti poslova i zadataka, njihove funkcionalne povezanosti i potrebe za tijesnom saradnjom i zajedničkim obavljanjem poslova organizacionih oblika u okviru nezavisnog organizacionog oblika (jedinice).

U skladu sa gore navedenim, organizacione jedinice direktno odgovorne Upravnom odboru banke, odnosno Nadzornom odboru u slučajevima gdje je to propisano regulativom (nivo B1) se organizuju u sektore, odjeljenja, službe i u izuzetnim slučajevima u ekspertske funkcije, na osnovu srodnosti poslova i zadataka, njihove funkcionalne povezanosti i potrebe za tijesnom saradnjom i zajedničkim obavljanjem poslova organizacionih oblika u okviru nezavisnog organizacionog oblika (jedinice).

Direktori sektora/odjeljenja/službi, te zaposleni ekspertske funkcije (B1 nivo) direktno su odgovorni Upravnom odboru banke, odnosno Nadzornom odboru u slučajevima gdje je to

propisano regulativom, i oni su radno i stručno odgovorni za ukupan rad sektora/odjeljenja/službe, te ekspertske funkcije.

Direktori sektora/odjeljenja/službi, te zaposleni ekspertske funkcije (B1 nivo) za svoj rad odgovaraju nadređenom članu Upravnog odbora i/ili Nadzornom odboru, u skladu sa zakonom, te Upravnom odboru Banke, u skladu sa odlukom.

Ukupan broj direktorskih mjesta, odnosno pozicija direktno odgovornih Upravnom odboru i/ili Nadzornom odboru banke, nivo B1, na 31.12.2024. godine je 17.

Organizacione jedinice koje nisu direktno odgovorne Upravnom odboru banke (nivo B2) su organizovane u odjeljenja i službe i funkcije, u kojima su grupisani srodni i funkcionalno povezani poslovi koji čine organizaciono povezanu cjelinu.

Rukovodioci odjeljenja/službe (B2 nivo) su radno i stručno odgovorni za rad u nižim organizacionim jedinicama u okviru sektora/odjeljenja/službe, odnosno za rad podjedinica kojim upravljaju.

Rukovodioci nižih organizacionih jedinica u okviru neke organizacione jedinice za svoj rad odgovaraju direktoru nadležne organizacione jedinice i/ili Nadzornom odboru, u skladu sa zakonom, te Upravnom odboru Banke, u skladu sa odlukom.

Ovakvom organizacijom jasno su definirane odgovornosti čime se osigurava brže donošenje odluka.

Organizaciona šema Banke je data u Prilogu 1 ovog izvještaja.

3 Sistem upravljanja

3.1 Nadzorni odbor

Nadzor nad poslovanjem Banke vrši Nadzorni odbor.

Članove Nadzornog odbora bira i razrješava Skupština akcionara Banke.

Nadzorni odbor se sastoji od pet članova, s tim da najmanje dva člana Nadzornog odbora moraju biti lica nezavisna od Banke.

Predsjednika Nadzornog odbora i zamjenika predsjednika bira Nadzorni odbor iz reda svojih članova.

Predsjednik i članovi Nadzornog odbora biraju se na period do četiri godine i mogu biti ponovo birani.

Za člana Nadzornog odbora ne može biti izabrano lice koje nije dobilo prethodno odobrenje Centralne banke.

Članovi Nadzornog odbora Banke na 31.12.2024. godine:

- Tadej Krašovec - predsjednik
- Mirko Španović - potpredsjednik
- Ivan Jandrić - član (eksterni član od 1.5.2024)
- Varja Dolenc - nezavisna članica
- Alina Czerny - nezavisna članica

Nadzorni odbor (dužnosti i odgovornosti):

- daje saglasnost Upravnom odboru na:
 - ciljeve i opštu strategiju Banke,
 - poslovnu politiku Banke,
 - finansijski plan Banke,
 - strategije i postupke procjenjivanja adekvatnosti internog kapitala Banke,
 - politiku primanja u Banci, - akt o internoj reviziji i godišnji plan rada interne revizije;
 - politike i procedure za izbor i procjenu ispunjenosti uslova za članove Upravnog odbora i druga lica odgovorna za vođenje poslova u okviru pojedinih područja poslovanja kreditne institucije;
- nadzire:
 - postupak sprovođenja i efikasnost i efektivnost sistema upravljanja Bankom,
 - sprovođenje poslovne politike Banke, strateških ciljeva i strategije i politike preuzimanja rizika,
 - sprovođenje politike primanja u Banci,
 - proces objelodanjivanja i komunikacija,
 - adekvatnost postupaka i efikasnosti interne revizije;
- predlaže spoljnog revizora;
- usvaja godišnji plan interne revizije i izvještaje interne revizije;
- donosi i periodično provjerava opšta načela politike primanja u Banci;
- saziva sjednice Skupštine akcionara, utvrđuje predlog dnevnog reda i predloge odluka za Skupštinu akcionara i kontroliše njihovo sprovođenje;
- bira i razrješava predsjednika i zamjenika predsjednika Nadzornog odbora;
- imenuje i razrješava članove Upravnog odbora uključujući i predsjednika;
- imenuje i razrješava članove revizorskog odbora;
- razmatra godišnji izvještaj o radu revizorskog odbora;
- imenuje i razrješava članove odbora za primanja, odbora za rizike, odbora za imenovanja i druge odbore osnovane u cilju pružanja stručne pomoći u vršenju nadzora poslovanja Banke;
- razmatra i zauzima stavove o nalazima iz izvještaja Centralne banke i izvještaja drugih nadzornih organa o izvršenoj kontroli, u roku od 30 dana od dana dostavljanja izvještaja o kontroli;
- odlučuje o promjeni naziva djelova Banke;
- obavlja i druge poslove utvrđene zakonom, podzakonskim aktima i Statutom.

Stalna tijela Nadzornog odbora

U skladu sa Zakonom o kreditnim institucijama, Nadzorni odbor može formirati stalna i povremena tijela o čijem sastavu i djelokrugu odgovornosti donosi posebnu odluku.

Stalno tijelo Nadzornog odbora na 31.12.2024. godine:

- Odbor za rizike
- Odbor za reviziju
- Odbor za imenovanja
- Odbor za primanja

3.2 Upravni odbor

Upravni odbor Banke ima tri člana, koji se imenuju na način utvrđen zakonom i statutom, na period do četiri godine, s tim da član kome istekne mandat može biti ponovo imenovan. Upravni odbor organizuje i vodi poslovanje Banke i vrše nadzor nad radom zaposlenih u Banci, na dnevnoj osnovi.

Članove Upravnog odbora uključujući i predsjednika Upravnog odbora iz reda članova imenuje i razrješava Nadzorni odbor.

Za člana Upravnog odbora može biti izabrano lice koje je dobilo prethodno odobrenje Centralne banke, za obavljanje funkcije člana Upravnog odbora.

Za Predsjednika Upravnog odbora Banke može biti imenovano samo lice koje je dobilo odobrenje Centralne banke za obavljanje te funkcije.

Članovi Upravnog odbora Banke na 31.12.2024. godine:

- Christoph Schoen, predsjednik Upravnog odbora, nadležan za opšte poslove, finansije i poslove podrške poslovanju

Nadležan za sljedeće organizacione oblike (jedinice): Služba interne revizije (Internal Audit Team), Služba za sprječavanje pranja novca i finansiranja terorizma (AML/CFT Team, Odjeljenje za regulatorne poslove (Regulatory Affairs Department), Služba uprave (Board Affairs Team), Odjeljenje za razvoj ljudi i korporativne kulture, korporativne komunikacije, upravljanje projektima i procesima (People & Culture, Corporate Communications, Project & Process Management Department), Odjeljenje za računovodstvo i izvještavanje (Accounting & Reporting Department), Služba za finansijski kontroling i upravljanje bilansnim pozicijama (Financial Controlling & Balance Sheet Management Team), Sektor operacija (Operations Division), Sektor za informacione tehnologije i digitalizaciju (Information Technologies & Digitalization Sector), Odjeljenje za upravljanje nabavkom i imovinom (Procurement and Real Estate Management Department).

Služba interne revizije i Služba za sprječavanje pranja novca i finansiranja terorizma su administrativno i disciplinski odgovorni Predsjedniku Upravnog odbora za dnevne operative zahtjeve potrebne za nesmetani rad organizacionog oblika (jedinice). U skladu sa relevantnom regulativom, organizacioni oblici (jedinice) imaju direktan pristup i izvještavanje Nadzornog odbora.

- Biljana Vujović, članica Upravnog odbora, nadležna za poslove upravljanja rizicima

Nadležna za sljedeće organizacione oblike (jedinice): Sektor za kontrolu rizika i upravljanje podacima (Risk Controlling & Data Office Division), Odjeljenje za upravljanje kreditnim rizikom (Credit Risk Management Department) i Odjeljenje za naplatu potraživanja (Collection Department), Ekspertska funkcija za zaštitu informacija i kontinuitet poslovanja (Information

Security & Business Continuity Management Expert Function), Grupna Ekspertska funkcija za zaštitu informacija (Group Information Security Expert Function).

- Danijela Vukoslavović, članica Upravnog odbora, nadležna za komercijalne poslove

Nadležna za sljedeće organizacione oblike (jedinice): Sektor za poslovanje sa stanovništvom (Retail Banking Division), Sektor za poslovanje sa privredom i malim i srednjim preduzećima (Corporate/SME Banking Division), Odjeljenje za razvoj proizvoda, digitalnih kanala i poslova zastupanja u osiguranju (Product Management, Digital Channels & Bancassurance Department), Ekspertska funkcija za marketing (Marketing Expert Function).

Upravni odbor (dužnosti i odgovornosti):

- utvrđuje ciljeve i opštu strategiju Banke;
- usvaja poslovnu politiku Banke;
- redovno preispituje strateške ciljeve, strategije i politike upravljanja rizicima, uključujući i upravljanje rizicima koji proizlaze iz makroekonomskog okruženja u kojem Banka posluje, kao i stanje poslovnog ciklusa Banke;
- uspostavlja osnove za funkcionisanje sistema interne kontrole, adekvatne veličini Banke, složenosti poslova i nivou preuzetog rizika;
- usvaja politiku primanja u Banci;
- obezbjeđuje integritet računovodstvenog sistema i sistema finansijskog izvještavanja i finansijske i operativne kontrole;
- obezbjeđuje nadzor višeg rukovodstva i uspostavlja tačno utvrđene, jasne i dosljedne interne odnose u vezi sa odgovornošću, koji obezbjeđuju jasno razgraničavanje ovlašćenja i odgovornosti i sprečavaju nastanak sukoba interesa;
- utvrđuje unutrašnju organizaciju Banke, uz saglasnost Nadzornog odbora;
- donosi opšte akte Banke, osim akata koje donose drugi organi Banke;
- bira i razrješava više rukovodstvo Banke i druga lica u skladu sa ovim zakonom i statutom kreditne institucije i određuje im zaradu;
- donosi etičke standarde ponašanja zaposlenih u kreditnoj instituciji;
- odobrava uvođenje novih proizvoda i usluga u poslovanje kreditne institucije;
- obavlja i druge poslove utvrđene zakonom, propisima i Statutom.

3.3 Politike i procedure koje se odnose na izbor i procjenu ispunjenosti uslova za članove organa upravljanja kreditne institucije

Banka primjenjuje Politiku zapošljavanja i selekcije. Svrha ove politike je da se postave zajednički standardi i procedure u procesu selekcije i zapošljavanja u okviru Addiko Banke, kako bi se privukli i zaposlili najadekvatniji kandidati.

Ova politika važi za sve poslovne jedinice Addiko banke. Politika se odnosi na sve funkcije (uključujući članove Upravnog i Nadzornog odbora), kao i na interne i eksterne kandidate. Dodatno, prilikom zapošljavanja i prije imenovanja članova Upravnog i Nadzornog odbora, sprovodi se individualna procjena primjerenosti u skladu sa Politikom procjene primjerenosti. Cilj Politike je da osigura primjerenost spomenutih lica u skladu sa dobrim ugledom, iskrenim i poštenim djelovanjem, stručnim znanjima i sposobnostima, odgovarajućim iskustvom, nezavisnim mišljenjem, posvećenosti ispunjavanju obaveza i dugoročnim interesima Banke, uzimajući u obzir vrstu, obim i složenost poslova, rizični profil i poslovnu strategiju.

Obzirom na odgovornost članova Nadzornog odbora i članova Upravnog odbora, na njih su primjenjivi posebni zahtjevi vezani za njihove stručne i lične sposobnosti. Ispunjenjem uslova vezanih za znanje, vještine i iskustvo svakog pojedinca, te opštih uslova vezanih za strukturu organa upravljanja, osigurava se da su odluke koje se u Addiko Bank AD Podgorica donose, a koje se odnose na upravljanje bankom, uvijek utemeljene na dobrom razumijevanju poslovnih aktivnosti, rizika i korporativne upravljačke strukture banke i regulatornog okvira.

Kod odabira članova Nadzornog odbora i članova Upravnog odbora, pored stručnih vještina od izuzetne je važnosti i posjedovanje ličnih kvalifikacija.

U odabiru za upravljačke funkcije, u obzir se uzima pojedinačni doprinos kojeg kandidat može dati u osiguranju kolektivne primjerenosti nadzornog odbora i upravnog odbora u cjelini.

Relevantni uslovi zavise od vrste, strukture, veličine i složenosti poslovnih aktivnosti kreditne institucije, te pozicija koje se popunjavaju. Nezavisno od toga, svi članovi nadzornog odbora i članovi upravnog odbora moraju biti pouzdani i moraju imati dobar ugled.

Prilikom odabira članova Nadzornog odbora i članova Upravnog odbora mora se osigurati uravnotežen udio polova, u skladu sa ciljevima rodne ravnoteže Politike o različitostima i inkluziji.

Tim za procjenu primjerenosti ili „Fit & Proper Office“ (u daljem tekstu: Tim), u skladu sa aktima banke imenuje Odbor za imenovanja, odnosno Nadzorni odbor, kako bi se osiguralo učestalo ažuriranje i centralno dokumentovanje procjene primjerenosti, te kako bi se predložile mjere za kontinuirano osiguravanje tražene primjerenosti.

Tim za procjenu primjerenosti sprovodi operativne aktivnosti vezane za prikupljanje, slanje i obradu dokumentacije, koja je propisana aktima banke i propisima Centralne banke Crne Gore. Tim za procjenu primjerenosti se sastoji od 3 člana koja se biraju iz funkcija pravnih poslova i upravljanja ljudskim resursima.

Banka je usvojila Politiku o različitostima i inkluziji. Svrha politike o različitostima i inkluziji je promovisanje i sprovođenje smjernica za upravljanje različitostima i uključivanjem u Banci, te stvaranje različitog organizacijskog okruženja bez diskriminacije.

Addiko Bank AD Podgorica je predana izgradnji različite i uključive radne snage.

Banka se obavezuje na sledeća načela:

- Jednako postupanje bez obzira na faktore različitosti i poštovanje istih
- Sprječavanje diskriminacije
- Izgradnja različite i uključene radne snage
- Proaktivno sprovođenje najbolje prakse za održavanje konkurentne poslovne prednosti kroz raznoliku radnu snagu
- Kapitalizacija tržišnih potencijala raznovrsnih talenata
- Postavljanje smjernica i inicijativa koje stvaraju otvoreno korporativno okruženje bez ikakve diskriminacije

Aspekti različitosti u Banci pokrivaju dob, pol, obrazovno i profesionalno iskustvo, geografsko porijeklo, stručnost u relevantnim pitanjima održivosti i veliki izbor primjenjivih socio-ekonomskih faktora.

Banka nastoji imati različito i uključivo radno okruženje u kojem se zaposleni osjećaju cijenjenima zbog svoje jedinstvenosti, prepoznati po svojim talentima i gdje zaposleni mogu biti oni sami.

Banka je usvojila Strateški akcijski plan za različitosti i inkluziju, kojim se opisuje specifičan trogodišnji plan fokusiran na aspekte promovisanja različitosti i uključenosti u banci. Takođe, uključuje inicijative i povezane kvantitativne ciljeve i vremenske okvire.

Banka definiše ciljeve različitosti s namjerom da ostvari pravednu zastupljenost oba pola među nasljednicima za članove nadzornog odbora, članove upavnog odbora, direktore B1 nivoa i nosioce ključnih funkcija. Banka definiše ciljeve različitosti s namjerom uključivanja širokog spektra kvaliteta i kompetencija prilikom imenovanja članova upravljačkih tijela, kako bi se ostvarili različiti pogledi i iskustva te omogućila nezavisna mišljenja i ispravno donošenje odluka unutar upravljačkog tijela. Banka definiše ciljeve različitosti s namjerom jednakih mogućnosti za razvoj karijere i promovisanja uključenost i različitost među zaposlenima na svim nivoima organizacije.

Banka je definisala sledeće ciljeve različitosti pri izboru organa upravljanja za period do 2024. godine:

- Nadzorni odbor: postići 30% zastupljenosti žena u nadzornom odboru,
- Upravni odbor: postići 30% zastupljenosti žena u upravnom odboru.

Na 31.12.2024. godine Banka je ostvarila definisane ciljeve:

- Nadzorni odbor: 40% zastupljenosti žena u nadzornom odboru,
- Upravni odbor: 66,67% zastupljenosti žena u upravnom odboru.

4 Finansijski izvještaji

Finansijske izvještaje Banka objavljuje u posebnom dokumentu Finansijski izvještaji za godinu završenu 31.12.2024. i Izvještaj nezavisnog revizora na svojoj internet stranici <http://www.addiko.me/>.

5 Upravljanje rizicima

5.1 Strategija upravljanja rizicima

Strategija upravljanja rizicima definiše viziju, sklonost preuzimanja rizika, odgovarajuću organizaciju i sposobnost Banke da svi materijalno značajni rizici budu identifikovani i da se njima upravlja na odgovarajući način kako bi se zaštitila Banka i spriječili mogući negativni uticaji na klijente, akcionare, industriju i širu zajednicu, omogućavajući Banci da ispuni svoje ciljeve i poboljša sposobnost da odgovori na nove mogućnosti.

Strategija upravljanja rizicima proizilazi iz poslovne strategije i opisuje planiranu strukturu poslovanja, strateški razvoj i rast uzimajući u obzir procese, metodologije i organizacionu strukturu relevantnu za upravljanje rizicima. Ista je alat menadžmenta za upravljanje rizicima na najvećem nivou i definiše okvir za praćenje, kontrolisanje i limitiranje rizika kojima se Banka izlaže u svom poslovanju, dok ujedno osigurava adekvatnost internog kapitala, likvidnosnu poziciju i ukupnu profitabilnost.

Strategija upravljanja rizicima odražava ključne principe upravljanja rizicima koji su integrirani u poslovnoj strategiji. Na ovaj način se postiže siguran i održiv rast, uz očuvanje nivoa kapitala dovoljnog da podrži poslovanje Banke uz dati nivo rizika, u skladu sa regulatornim zahtjevima.

Banka je uspostavila Appetit za rizikom (eng. Risk Appetite Framework - RAF) koji određuje sklonost preuzimanja rizika i čini dio procesa razvoja i implementacije poslovne strategije i strategije upravljanja rizicima banke. Štaviše, određuje nivo preuzetog rizika u odnosu na kapacitet za podnošenje rizika. Appetit za rizike definiše nivo rizika koji je banka spremna da prihvati. Mjere kojima je definisan RAF su kalibrirane uzimajući u obzir Poslovni plan, Strategiju upravljanja rizicima i Plan oporavka koji predstavljaju okvir za pravilno upravljanje i kontrolu rizika. Plan oporavka je uključen u okvir upravljanja rizicima kroz proces uspostavljanja indikatora upozorenja krizne situacije, kroz njihove redovne provjere, analize, praćenja i izvještavanja na redovnim sastancima odgovarajućih organa upravljanja i tijela za kontrolu rizika.

5.2 Rizični profil

Banka je uspostavila sveobuhvatan i pouzdan sistem upravljanja rizicima, koji je uključen u sve poslovne aktivnosti i koji obezbjeđuje da rizični profil banke uvijek bude u skladu sa već utvrđenom sklonošću ka rizicima. I u 2024. godini, Banka je očuvala svoj stabilan poslovni model koji karakteriše usklađenost sa apetitom za rizikom, uz zadovoljavajuću likvidnost i snažnu kapitalizovanost.

Kreditni rizik predstavlja pojedinačno najznačajniji rizik kojem je banka izložena u svom poslovanju, te je posebna pažnja posvećena upravo upravljanju kreditnim rizikom. Zahvaljujući nizu aktivnosti koji se redovno sprovode u banci, izloženost kreditnom riziku u prethodnom periodu je bila u skladu sa Apetitom za rizikom i Strategijom za upravljanje rizicima, na osnovu kojih se omogućava limitiranje negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke.

Takođe, Banka je uspostavila i pouzdan i sveobuhvatan sistem upravljanja tržišnim rizikom, kao i rizikom likvidnosti te se procjenjuje da je izloženost Banke ovim rizicima umjerena. Prethodnih godina Banka je veliku pažnju posvetila upravljanju operativnim rizikom, integrišući praksu upravljanja ovim rizikom u procese, sisteme i kulturu. Uspostavljen je snažan okvir za upravljanje operativnim rizikom koji uključuje identifikovanje, mjerenje, upravljanje, praćenje i izvještavanje o operativnom riziku koji pruža mehanizam za pregovaranje i efikasnu eskalaciju pitanja koja dovode do boljeg upravljanja rizikom i jačanju institucionalne otpornosti.

5.3 Organizaciona struktura za upravljanje rizicima

Za osiguranje odgovarajuće strukture i procesa upravljanja rizicima, na 31.12.2024. godine odgovoran je Izvršni direktor za poslove upravljanje rizicima (eng. Chief Risk Officer - CRO).

Organizacione jedinice za upravljanje rizicima koje su bile operativne na 31.12.2024. godine su:

Sektor za upravljanje kreditnim rizikom banke sastoji se od Službe za upravljanje kreditnim rizikom (pravna lica), Odjeljenja za upravljanje kreditnim rizikom (stanovništvo).

- Služba za upravljanje kreditnim rizikom (pravna lica) je odgovorna za neretail klijente u procesu odobrenja, organizacije Kreditnih odbora, praćenja kvaliteta portfolija, rad na praćenju i rješavanju problema kod problematičnih plasmana, organizacije Odbora za problematične plasmane, rukovođenjem akcija naplate. Odgovornost ove službe obuhvata operativnu i stratešku ulogu. Operativno obuhvata analizu i odobravanje

kreditnih zahtjeva iznad interno definisanih nivoa pomoćnih organa za odobravanje, dok strateški definiše politike, procedure, uputstva, smjernice i sva druga dokumenta za gore navedene segmente upravljanja kreditnim rizikom.

- Odjeljenje za upravljanje kreditnim rizikom (stanovništvo) je odgovoran za proces kreditiranja i praćenja kvaliteta portfolija fizičkih lica, održavanje pomoćnih sistema u donošenju odluka u procesu kreditiranja, upravljanje portfolijom, analiza i detekcija problematičnih plasmana, prodajnih mogućnosti i mogućnosti ubrzanja procesa odlučivanja, izvještavanje, definisanje i implementacija testiranja, izrada i analiza prodajnih i drugih kampanja.

Odjeljenje za naplatu potraživanja zaduženo je za naplatu kako u ranim danima kašnjenja tako i u kasnijim danima kašnjenja kada je prinudna naplata ili prodaja potraživanja jedini način bavljenja spornim potraživanjem i to za oba segmenta: pravna i fizička lica. U početnim fazama kašnjenja, Odjeljenje za naplatu potraživanja koristi agente za naplatu putem telefonskog poziva, SMS informisanje klijenata a u kasnijim fazama i opomene pisanim putem. Restrukturiranje klijenata, za sada samo fizičkih lica, je takođe jedna od funkcija ovog odjeljenja. Klijenti kojima restrukturiranje ne daje dovoljnu pomoć, Odjeljenje ga interno prabacuje na prinudnu naplatu potraživanja o kojem se staraju pravnici u okviru odjeljenja.

Odjeljenje za Kontrolu rizika i upravljanje podacima obuhvata dva tima:

- Tim za kontrolu finansijskih rizika odgovoran je za analiziranje, praćenje i izvještavanje o portfoliju Banke koji podliježe finansijskim rizicima (kreditni, tržišni, rizik likvidnosti). Glavni cilj je pružanje kontinuiranih, pravovremenih i efikasnih analiza o strukturi i kvalitetu portfolija.
- Tim za strateško upravljanje rizicima i kontrolu nefinansijskih rizika odgovoran je za definisanje standarda i redovno izvještavanje sa ciljem smanjenja izloženosti nefinansijskim rizicima (prevashodo operativni rizik, dok posredno kroz opseg operativnog rizika i reputacioni, rizik usklađenosti, pravni, kao i rizik informacione i komunikacione tehnologije (ICT)). U svom domenu rada, pomenuta Služba, odgovorna je za postavljanje strateškog pravca za efikasnu prevenciju prevara, kao i za praćenje sistema internih kontrola. Osim toga, ova služba je odgovorna i za koordinaciju razvoja i preispitivanja Strategije rizika, Plana oporavka, Strategije i Plana kapitala, potom za koordinaciju procesom procjene adekvatnosti internog kapitala, te za kontinuirano unapređenje sveobuhvatnog sistema za upravljanje rizicima.

Pored navedenih timova za kontrolu rizika Odjeljenje pokriva i dvije dodatne funkcije:

- Funkcija za upravljanje podacima odgovorna je za definisanje praksi i procesa kako bi se osigurala standardizacija i automatizacija upravljanja i korišćenja podataka u banci i obezbjeđivanje standarda za procjenu i izvještavanje o kvalitetu podataka.
- Funkcija za razvoj modela rizika odgovorna je za postojeće lokalne modele rizika i osigurava da su zahtjevi za adekvatnost procesa i kvalitet modela ispunjeni. Funkcija za razvoj modela rizika je posebno zadužena za implementaciju i održavanje parametara rizika u okviru modela rezervisanja za kreditne gubitke, kao i za modeliranje u dijelu tržišnih rizika i rizika likvidnosti.

5.4 Izjava organa upravljanja Banke o primjerenosti mehanizama za upravljanje rizičnim profilom i strategiji Banke

Usvajanjem ovog izvještaja organi uprave Banke izjavljuju da su mehanizmi za upravljanje rizičnim profilom i strategija banke primjereni.

5.5 Interni propisi banke za upravljanje rizicima

Banka definiše politike, priručnike i radne procedure koje predstavljaju smjernice za upravljanje rizicima, kako bi se osiguralo da se rizicima upravlja na standardizovan način. Ova interna dokumenta se redovno revidiraju, kako bi odražavale organizacione promjene, kao i regulatorne promjene koje utiču na procese, metodologije i procedure. Ovim internim dokumentima Banka specificira postupke identifikacije, mjerenja, procjene, praćenja, kontrole, ublažavanja i izvještavanja o izloženosti Banke rizicima. Takođe, jasno je definisana organizacija, procesi, odgovornosti i metodologije koje se koriste u cilju identifikovanja i mjerenja, odnosno procjene tih rizika, kao i vrste limita koji se koriste za praćenje i ograničavanje izloženosti tim rizicima.

Sve politike, priručnici i radne procedure usko povezane sa organizacionim djelovima i aktivnostima upravljanja rizicima su identifikovane kao interna regulativa za upravljanje rizicima.

Banka ima jasno definisane odgovornosti za sve smjernice za upravljanje rizicima, uključujući pripremu i ažuriranje. Pridržavanje obezbjeđuju oni koji su direktno uključeni u proces upravljanja rizikom.

Interna regulativa, set politika i priručnika, se ažurira najmanje jednom godišnje, i to od strane odgovorne organizacione jedinice. Na taj način se osigurava da se stvarni i dokumentovani procesi podudaraju.

5.6 Upravljanje rizicima kojima je banka izložena i koji su identifikovani kao materijalno značajni

U nastavku su date definicije i način upravljanja svim rizicima kojima je Banka izložena i koji su identifikovani kao materijalno značajni.

5.6.1 Kreditni rizik

Prema poslovnoj i Strategiji upravljanja rizicima, kreditni rizik je najbitniji tip rizika kojem je Addiko Banka izložena i podijeljen je na nekoliko pod-tipova.

5.6.1.1 Kreditni rizik druge strane

Termin kreditni rizik druge strane predstavlja pod-tip kreditnog rizika kojim se definiše mogućnost djelimičnog ili potpunog gubitka ili neispunjenja ugovorenih obaveza uslijed slabljenja solventnosti druge strane. Slabljenje solventnosti označava i slučaj značajnog kašnjenja u izvršavanju ugovorenih obaveza prema Banci, kao i slučaj postepenog slabljenja finansijskog položaja druge strane koja ne podrazumijeva i gubitke za banku po ugovorenom potraživanju.

Sektor za upravljanje kreditnim rizikom i Odjeljenje za kontrolu rizika i upravljanje podacima su dužni da uspostave i sprovedu praćenje kreditnih izloženosti u skladu sa odgovornostima.

Ključne komponente procesa upravljanja kreditnim rizikom su:

1. Mjerenje kreditnog rizika,
2. Budžetiranje i planiranje,
3. Izvještavanje o kreditnom riziku,

4. Testiranje otpornosti na stres,
5. Postavljenje i praćenje limita,
6. Procjena novih proizvoda i
7. Underwriting i upravljanje rizičnom aktivom.

Komitet za upravljanje kreditnim rizikom je tijelo formirano da podrži upravljanje kreditnim rizikom. U najvećem dijelu se bavi aktivnostima kojima se osigurava da su kreditne aktivnosti banke u okviru apetita za rizik. U skladu sa tim, komitet daje smjernice menadžmentu u vezi s uočenim slabostima i mogućnostima poboljšanja u ovim područjima.

5.6.1.2 Rizik koncentracije

Rizik koncentracije nastaje uslijed nejednake distribucije izloženosti po pojedinačnom klijentu ili grupi povezanih lica, kao i po privrednim granama/kolateralima, i predstavlja potencijal nastanka gubitaka dovoljno visokih da ugroze finansijsko zdravlje Banke ili njene osnovne operacije. Rizik koncentracije može imati značajan uticaj na kapital i likvidnost Banke, kao i na rizični profil. Te stoga, potrebno je da se adekvatno upravlja, mjeri i izvještava o istom. Rizik koncentracije se naročito fokusira na rizik koncentracije u kreditnom portfoliju, imajući u vidu da je to najznačajniji izvor rizika koji može voditi gubicima.

U tom pogledu, banka analizira, mjeri i upravlja sljedećim koncentracijama rizika:

- individualna koncentracija
- sektorska koncentracija
- geografska koncentracija
- koncentracija kolaterala
- velike indirektno kreditne izloženosti
- rizik koncentracije povezan sa ulaganjima u aktivu, izvorima finansiranja i ročna koncentracija

5.6.1.3 Kamatno inducirani kreditni rizik

Kamatno inducirani kreditni rizik je rizik od gubitka kojem je dodatno izložena kreditna institucija koja preuzima kreditni rizik po osnovu izloženosti vezanih za varijabilne kamatne stope.

Kamatno inducirani kreditni rizik je naročito prepoznat kod fizičkih lica imajući u vidu da se uglavnom radi o ugovorima koji su sklopljeni sa dužim rokom dospelosti. Ipak, kako se portfolio Banke koji čine stambeni krediti postepeno smanjuje, izloženost ovom riziku je ograničena.

5.6.2 Tržišni rizik

Banka klasifikuje tržišni rizik prema faktorima rizika promjene cijena koji mogu uzrokovati gubitak za Banku na rizik kamatne stope, kreditnog raspona i devizni rizik.

Odjeljenje za finansijski kontroling i upravljanje bilansnim pozicijama operativno sprovodi odluke ALCO komiteta vezane za smanjenje izloženosti tržišnim rizicima i održavanje neto otvorene devizne pozicije Banke u okviru limita, i daje prijedloge vezane za hedžing tržišnih rizika i godišnju strategiju investiranja i trgovanja.

Odjeljenje za kontrolu rizika i upravljanje podacima je odgovorno za postavljanje interne metodologije, praćenje i nadzor izloženosti Banke tržišnim rizicima. Dužno je da mjerenje i kontrolu tržišnih rizika vrši najmanje na mjesečnom nivou i o tome izvještava Upravu i Odbor direktora, kao i ALCO komitet.

Tržišni sektori su dužni da se pridržavaju odluka donijetih na sjednicama Komiteta za upravljanje aktivom i pasivom, sa ciljem adekvatnog upravljanja tržišnim rizicima.

5.6.2.1 Rizik kamatne stope

Rizik kamatne stope je potencijalni rizik gubitka po osnovu kretanja cijena koje su bazirane na kretanju kamatnih stopa. Definiše se kao vjerovatnoća ostvarivanja gubitka uslijed promjena kamatnih stopa i obuhvata:

- rizik neusklađenosti dospjeća predstavlja izloženost nastalu uslijed nejednakih promjena kamatnih stopa po različitim rokovima dospjeća (fiksne stope), odnosno, različitim rokovima ponovnog utvrđivanja cijene (varijabilne stope) osjetljivih stavki aktive, pasive i vanbilansa
- bazni rizik je izloženost nastala uslijed nekorelisanih promjena između različitih indeksa kamatnih stopa
- rizik krive prinosa (izloženost nastala uslijed nejednakih pomjeranja kamatnih stopa u različitim periodima dospjeća)
- rizik ugrađene opcije je izazvan izloženošću mogućim promjenama u očekivanim ili ugovorenim tokovima gotovine ili iz promjene dospjeća koje dovode do ponovnog utvrđivanja cijena.

Upravljanje rizikom kamatne stope je usmjereno na praćenje pozicija iz Bankarske knjige, imajući u vidu da Banka nema odobrene limite za pozicije iz Trgovačke knjige, te se ne bavi transakcijama koje se prikazuju u Trgovačkoj knjizi.

5.6.3 Operativni rizik

Operativni rizik se definiše kao rizik od gubitka koji proizilazi iz neadekvatnih ili neuspješnih internih procesa, ljudskog faktora i sistemskih ili eksternih događaja, i uključuje pravni rizik.

Upravljanje operativnim rizikom nalazi se u fokusu operacija Banke, integrišući praksu upravljanja rizikom u procese, sisteme i kulturu. Snažan okvir za upravljanje operativnim rizikom koji uključuje identifikovanje, mjerenje, upravljanje, praćenje i izvještavanje o operativnom riziku pruža banci mehanizam za pregovaranje i efikasnu eskalaciju pitanja koja dovode do boljeg upravljanja rizikom i jačanju institucionalne otpornosti.

Sljedeće aktivnosti su ključne u upravljanju operativnim rizikom:

- 1) Prikupljanje podataka o gubicima
Prijavljeni događaji i gubici po osnovu operativnog rizika se unose u bazu operativnih rizika ORDB (eng. Operational Risk Database) od strane imenovanih decentralizovanih referenata za operativni rizik. Svi događaji po osnovu operativnog rizika se unose u bazu odmah po otkriću.
- 2) Validacija podataka
Procedura validacije, odnosno potvrđivanja podataka uključuje provjeru kompletnosti i ispravnosti podataka. Kako bi se osigurala kompletnost i ispravnost podataka u izvještavanju o gubicima operativnog rizika, odgovorna osoba u Odjeljenju za kontrolu rizika i upravljanje podacima sprovodi provjeru podudarnosti podataka putem izvještaja iz baze operativnih rizika sa knjiženjima u računovodstvenoj evidenciji.
- 3) Aktivnosti procjene izloženosti operativnom riziku

Kada se procjenjuje izloženost operativnom riziku, banka se uglavnom oslanja na interne gubitke od operativnog rizika kao najvjerodostojnijem izvoru. Ipak, izloženost gubitku operativnog rizika pojedinačnih procesa, banka dodatno procjenjuje kroz sljedeće aktivnosti:

- Samoprocjene rizika i kontrola (eng. Risk and Control Self-Assessment - RCSA)
- Procjena rizika eksternalizacije (eng. Outsourcing Risk Assessment - ORA)
- Procjena operativnog rizika proizvoda (eng. Product Operational Risk Assessment - PORA)
- Scenario analize (eng. Scenario Analysis)
- Ključni indikatori rizika (eng. Key Risk Indicators - KRI)
- Stresno testiranje

Komitet za upravljanje operativnim rizikom je tijelo formirano sa ciljem da podrži upravljanje ovim rizikom i u najvećem dijelu se bavi identifikacijom, praćenjem i upravljanjem postojećih i potencijalnih izloženosti operativnom riziku na način sto razmatra izvještaje koje priprema Odjeljenje za kontrolu rizika i upravljanje podacima, na osnovu kojih donosi zaključke vezano za aktivnosti umanjena operativnog rizika.

Operativni rizik obuhvata sljedeće pod-tipove rizika:

5.6.3.1 Rizik informacionog sistema

Rizik informacionog sistema je rizik nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital kreditne institucije, ostvarenje njenih poslovnih ciljeva, kao i poslovanje u skladu sa propisima, usljed neadekvatnog upravljanja informacionim sistemom, ili zbog druge slabosti tog sistema koja negativno utiče na njegovu funkcionalnost ili sigurnost.

Banka je uspostavila Komitet za upravljanje informacionim tehnologijama sa ciljem da podrži upravljanje ovim rizikom. U domenu rada Komitet za upravljanje informacionim tehnologijama je između ostalog kratkoročno i dugoročno planiranje strateškog razvoja IT sistema, projekte razvoja i održavanja sistema, planiranje i odobravanje IT strategija i budžeta, pregled i odobravanje IT politika, praćenje IT performansi u odnosu na planove, pregled planova za IT rizike.

Kako bi podržala upravljanje rizikom integriteta podataka, Banka je uspostavila i Komitet za upravljanje podacima. Osnovni ciljevi ovog Komiteta su definisanje strategije za upravljanje podacima, kao i analiza podataka, upravljanje kvalitetom podataka uz nadzor novih zahtjeva i praćenje zahtjeva za promjenama u inicijalnoj (idejnoj) fazi u cilju osiguravanje integriteta podataka.

U Banci je uspostavljen i Odbor za upravljanje promjenama koji je odgovoran za odobravanje zahtjeva za promjene na osnovu finansijske ponude dobavljača, praćenje zahtjeva za promjenama nad IT sistemima, postavljanje prioriteta za sprovođenje zahtjeva za promjenama.

5.6.3.2 Rizik modela

Rizik modela odnosi se na potencijalni gubitak koji nastaje kao rezultat odluka institucije koje se obično mogu zasnivati na rezultatu internih modela, ako ovi modeli imaju greške u dizajnu, implementaciji ili upotrebi.

U cilju što bolje kontrole ovog tipa rizika, u Addiko banci rizik modela se prepoznaje u različitim fazama (koje su iste za svaki tip modela). To su faze: razvoja, implementacije, upotrebe i konačno validacije modela. Opšti pristup umanjena rizika predstavlja rukovođenje u skladu sa postojećim aktima u Banci koje na standardizovan način propisuju: odgovornosti, postupke i odgovarajuće linije izvještavanja, i učestalost izvršenja radnji učesnika procesa, minimalne

standarde koje treba ispuniti kao i odgovarajuće dokumentovanje radnji i rezultata u svakoj od navedenih faza.

5.6.3.3 Rizik eksternalizacije

Rizik eksternalizacije je rizik da bi angažovanje treće strane ili drugog entiteta Grupe za pružanje usluga moglo negativno da utiče na funkcionisanje institucije kao i upravljanje rizikom.

Pod eksternalizacijom se u tom smislu podrazumijeva aranžman u bilo kom obliku između institucije i pružaoca usluga po kome pružalac usluga vrši određeni postupak, uslugu ili aktivnost ili njihove djelove koje bi inače preduzimala institucija.

Banka se pridržava Politike eksternalizacija, kao i lokalne regulative, te vodi računa o principu proporcionalnosti. Princip proporcionalnosti ima za cilj da osigura da su aranžmani upravljanja, uključujući one koji se odnose na angažovanje spoljnih saradnika, u skladu sa rizičnim profilom, poslovnim modelom Banke, kao i obimom i složenošću njihovih aktivnosti, tako da su i regulatorni zahtjevi ispunjeni.

Komiteta za upravljanje eksternalizacijama je tijelo formirano sa ciljem da podrži upravljanje rizikom eksternalizacije. Između ostalog ključni zadaci Komiteta se odnose na savjetovanje Uprave i Odbora direktora banke u vezi sa novim zahtjevima za eksternalizaciju i izmjenama postojećih, kako je to definisano u Politici upravljanja eksternalizacijama, kao i praćenje, upravljanje i nadzor nad eksternalizovanim funkcijama i ključnim indikatorima performansi funkcija.

5.6.3.4 Rizik nesavjesnog ponašanja

Rizik nesavjesnog ponašanja može da nastane u mnogim poslovnim procesima i proizvodima. Kako bi se umanjio taj rizik, banka je implementirala Kodeks poslovnog ponašanja i etike, koji predstavlja okvir koji daje smjernice i alat je koji služi kao pouzdan oslonac i podrška u odgovornom poslovnom ponašanju. Ovaj Kodeks definiše kulturu, ponašanja, stavove i interakciju sa našim klijentima, poslovnim partnerima, regulatornim organima, državnim organima i akcionarima, kao i međusobno. Banka primjenjuje politiku nulte tolerancije u odnosu na kršenja (namjerna i/ili nehotećna) Addiko standarda definisanih u ovom Kodeksu.

5.6.3.5 Pravni rizik

Pravni rizik proizilazi iz potencijala da neizvršeni ugovori, tužbe ili štetne presude mogu poremetiti ili na drugi način negativno uticati na poslovanje ili uslove banke.

Osnovne teme i pitanja pravnog rizika regulisane su Politikom o pravnom riziku, koja je u vlasništvu Odjeljenja za regulatorne poslove. Ova Politika reguliše obim izvještavanja i standarde kvaliteta pravnih službi u okviru Addiko banke i upravljanje pravnim temama i pravnim predmetima i odnosne obaveze izvještavanja. Pored toga, sadrži pravila o upravljanju ograničenjem odgovornosti Izvođača i minimalne standarde za ugovore o kreditu klijenata kako bi se izbjegli pravni rizici u smislu rizika pravnih sporova i regulatornih rizika.

Kada su pravni predmeti u pitanju, kao pokretači pravnih rizika, sva administracija i praćenje predmeta se vodi kroz aplikaciju pod nazivom Baza pravnih podataka koji pruža potpuni pregled svakog slučaja. Na kvartalnom nivou svi predmeti se procjenjuju u smislu evaluacije ishoda svakog slučaja i odgovarajućih rezervacija ako se utvrdi da su neophodne.

5.6.3.6 Rizik pranja novca i finansiranja terorizma

Rizik da je banka uključena u pranje novca ili finansiranje terorizma.

Pranje novca je postupak u kojem se sredstva generisana ilegalnim i kriminalnim radnjama stavljaju u legalni finansijski promet i naknadno ulažu u zakonitu aktivnost. Finansiranje terorizma definiše se kao osiguravanje ili prikupljanje sredstava, na bilo koji način, direktno ili indirektno, s namjerom da se ona koriste ili znajući da će se koristiti, u potpunosti ili djelimično, za provođenje terorističkog čina, za finansiranje terorističke organizacije ili pojedinog terorista.

Politika za sprječavanje pranja novca i finansiranje terorizma glavni je dokument Addiko banke u borbi protiv pranja novca, finansiranja terorizma i postupanja s embargom. Cilj ove politike je da spriječi i svede na minimum rizik da Addiko, njeni zaposleni ili klijenti, budu zloupotrijebljeni za pranje novca, finansiranje terorizma i bilo koju drugu vrstu finansijskog kriminala.

5.6.3.7 Rizik od prevare

Rizik od prevare je rizik od neočekivanog finansijskog, materijalnog ili gubitka ugleda kao rezultat lažnih radnji internih ili eksternih osoba u organizaciji.

Upravljanje rizikom od prevara usklađeno je s poslovnom strategijom Banke koja uključuje fokus na kreditiranje fizičkih lica, SME segmenta (segment malih i srednjih preduzeća), digitalna rješenja i kartično poslovanje. Strateški cilj je upravljanje rizikom prevare kroz prevenciju, detekciju, obuke, kontinuirano unaprjeđenje internih kontrola, načela KYC-a i procesa automatizacije.

Komitet za prevenciju prevara razmatra izvještaje koje priprema Sektor za kontrolu rizika i upravljanje podacima i Odjeljenje za upravljanje kreditnim rizikom, na osnovu kojih donosi zaključke vezano za upravljanje rizikom od prevara. Osim toga, daje prijedloge za efektivno upravljanje rizikom od prevara, te sprovodi istrage kod prijavljenih sumnji na prevaru.

5.6.4 Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti se definiše kao rizik da Banka neće moći obezbijediti dovoljno novčanih sredstava za izmirenje obaveza u trenutku njihove dospelosti, ili rizik da će Banka za izmirenje obaveza morati obezbjeđivati novčana sredstva uz troškove koji su veći od uobičajenih.

Banka razlikuje 3 različite vrste rizika likvidnosti, i to: rizik nelikvidnosti, rizik tržišne likvidnosti i rizik marže finansiranja.

Odbor za likvidnost je odgovoran za upravljanje dnevnom (operativnom) likvidnošću, kada nastupe objektivne okolnosti vezane za likvidnost Banke, kao što su na primjer: probijanje određenih limita likvidnosti ili krize likvidnosti, a u skladu sa Planom upravljanja likvidnošću u kriznim situacijama. Komitet za upravljanje aktivom i pasivom (ALCO) definiše, donosi odluke i prati sprovođenje Politike upravljanja rizikom likvidnosti.

Odjeljenje za finansijski kontroling i upravljanje bilansnim pozicijama je odgovorno za upravljanje kratkoročnom likvidnošću Banke, u skladu sa procedurom Upravljanje likvidnošću. Ovo odjeljenje prati kratkoročnu likvidnost kroz sagledavanje i poređenje raspoloživih likvidnih novčanih sredstava i najavljenih potreba za likvidnim novčanim sredstvima od strane drugih poslovnih sektora Banke.

Odjeljenje za kontrolu rizika i upravljanje podacima je odgovorno za postavljanje interne metodologije, praćenje i nadzor likvidnosti na rok (preko trideset dana) u svim valutama. Odjeljenje za kontrolu rizika i upravljanje podacima takođe određuje načine i postupke za kvantitativno i kvalitativno mjerenje likvidnosti.

Nadležni tržišni sektori aktivno učestvuju u procesu upravljanja kratkoročnom (dnevnom) likvidnošću, odnosno likvidnošću na rok do trideset dana. Nadležni sektori su dužni da, u skladu sa procedurom za upravljanje likvidnošću, dostavljaju podatke o planiranim (dnevnim i mjesečnim) prilivima i odlivima sa svih računa i u svim valutama.

5.6.5 Ostali rizici

5.6.5.1 Strateški rizik

Strateški rizik nastaje uslijed neodgovarajućih odluka upravljačkih struktura u pogledu tržišne orijentacije, izbora poslovnih partnera ili razvoja i upotrebe sopstvenih resursa. Sposobnost banke da upravlja strateškim rizikom presudna je za njen opstanak i dugoročni razvoj. Upravljanje strateškim rizikom prvenstveno uključuje odnos Banke prema okruženju u kojem posluje, donošenje odluka kao odgovor na promjene koje se događaju u njenom poslovnom okruženju i donošenje odluka vezanih uz kapital i druge resurse na način koji omogućava bolju poziciju Banke u odnosu na konkurenciju. Strateškim rizikom se upravlja kroz proces planiranja i kratkoročnog predviđanja.

5.6.5.2 Reputacioni rizik

Reputacioni rizik se definiše kao potencijal da će negativni publicitet, bez obzira da li je istinit ili ne, prouzrokovati pad klijentske baze, velike troškove otklanjanja posljedica ili smanjenje prihoda.

Potreba za kontinuiranim fokusom na upravljanju reputacionim rizikom uzrokovana je povećanom složenošću zakonskih i regulatornih zahtjeva, interesom medija, cjelokupnom percepcijom bankarskog sektora i većom pažnjom regulatora i agencija za ocjenu boniteta. Snažne korporativne vrijednosti potpomognute odgovarajućim podsticajima za uspješnost i pozitivna kultura u pogledu poštovanja zakona i propisa, učinkovita komunikacija, izgradnja imidža i brenda, kvalitetno izvještavanje javnosti i uspješnost banke ključni su olakšavajući činioci za sprječavanje efekata reputacionog rizika.

Banka se snažno zalaže za unaprjeđenje održivih rješenja u svim svojim odlukama o finansiranju i ulaganju, s posebnom pažnjom na reputacione implikacije. Sve preduzete transakcije moraju težiti smanjenju reputacionog, ekološkog, socijalnog i kreditnog rizika.

U banci je uspostavljen Komitet za upravljanje iskustvom klijenata koji u domenu rada predlaže aktivnosti namijenjene poboljšanju poslovnih procesa, proizvoda i usluga i njihove organizacije kako bi se povećalo zadovoljstvo klijenata, uz kontinuirano podizanje svijesti o važnosti kvaliteta usluge.

5.6.5.3 Poslovni rizik/sistemi

Poslovni rizik se definiše kao mogućnost nastanka gubitka uslijed neočekivanih i nepovoljnih promjena u obimu poslovanja, ostvarenih marži ili kod oboje. Takav gubitak može prije svega nastati zbog ozbiljnog pogoršanja tržišne i konkurentne pozicije, kao i internog restrukturiranja. To može dovesti do ozbiljnih gubitaka u zaradi, čime se umanjuje tržišna vrijednost kompanije.

Sistemi rizik se shvata kao rizik od poremećaja u finansijskom sistemu u cjelini ili u djelovima finansijskog sistema i njime se upravlja kroz proces planiranja i prognožiranja.

Poslovnim i sistemskim rizikom se upravlja kroz procese planiranja i prognožiranja koji je u Banci uspostavljen i definisan u okviru Politike planiranja.

5.6.5.4 Makroekonomski rizik

Makroekonomski rizik je rizik koji može proizaći iz promjena u makroekonomskom okruženju. Ovo se odnosi na rizike od značajnog pogoršanja stope rasta realnog BDP-a, značajnog povećanja nezaposlenosti, promjene u stopi inflacije, cijena nekretnina i deviznog kursa, kao i pogoršanja bilansa kretanja kapitala i bilance usluga u zemljama u kojima kreditna institucija ima rizične pozicije.

5.6.5.5 Rizik neusklađenosti/regulatorni rizik

Regulatorni rizik/rizik neusklađenosti je rizik od pravnih ili regulatornih sankcija, finansijskih gubitaka ili gubitka reputacije koje mogu nastati kao posljedica neusklađenosti sa važećim zakonima, propisima, standardima, internim pravilima ili etičkim normama.

Metodologijom rada funkcije usklađenosti uređuje se okvir rada funkcije usklađenosti, postupak identifikacije i procjene rizika usklađenosti poslovanja sa zakonom, propisima Centralne banke i aktima Banke te pokriva ciljeve i zadatke, organizacionu strukturu, odgovornosti, sistem izvještavanja, kao i važnost same kontrolne funkcije praćenja usklađenosti.

Addiko banka unaprjeđuje svijest zaposlenih o zakonskim i ugovornim obavezama i nastoji da inkorporira kulturu usklađenosti poslovanja u svoju organizaciju. Cilj funkcije usklađenosti nije naknadno otkrivanje neadekvatnog ponašanja (retroaktivno), već njegovo sprječavanje prije nego što nastane (proaktivno/unaprijed).

5.6.5.6 Rizik životne sredine, socijalni i upravljački rizici

Rizik životne sredine, socijalni i upravljački rizici (eng. ESG) uključuju sve rizike koji proizlaze iz potencijalnih negativnih uticaja, direktnih ili indirektnih, na životnu sredinu, ljude i zajednice i uopšte sve zainteresovane strane, pored onih koji proizlaze iz korporativnog upravljanja. ESG rizik može uticati na profitabilnost, ugled i kvalitet kredita i može dovesti do pravnih posljedica. Banka ne tretira ove rizike kao posebnu vrstu rizika, već smatra da su prepoznati kroz druge rizike.

Imajući u vidu rastući značaj rizika koji proizilaze iz potencijalno negativnih uticaja, direktnih ili indirektnih, na životnu sredinu, ljude i zajednicu (ESG), posebno klimatskih promjena na svoje poslovno i operativno okruženje, tokom 2022. godine napravljen je značajan iskorak formalizacijom ESG okvira u Banci. U 2023. godini, Banka je predstavila sveobuhvatnu ESG strategiju koja je usko povezana sa poslovanjem i strategijom rizika Banke i u kojoj je iznijela ciljeve za postizanje svojih ambicija održivog razvoja. Strategija je predmet redovnog godišnjeg ažuriranja i fokusira se na četiri ključne oblasti u okviru Ciljeva održivog razvoja UN-a, uz podršku 15 inicijativa na nivou Grupe sa jasnim ciljevima i pokazateljima učinka.

Radna grupa koja je definisana na nivou Banke upravlja implementacijom ovih inicijativa i redovno izvještava o procesu implementacije. O upravljanju rizikom životne sredine, socijalnim i upravljačkim rizicima se izvještava na Komitetu za upravljanje kapitalom na kvartalnom nivou.

6 Podaci o regulatornom kapitalu

U sljedećoj tabeli je prikazan izvještaj o regulatornom kapitalu na dan 31. decembar 2024. godine:

IZVJEŠTAJ O REGULATORNOM KAPITALU KREDITNE INSTITUCIJE

31.12.2024
(000 EUR)

OPIS POZICIJE	IZNOS
<u>REGULATORNI KAPITAL</u>	<u>35.529</u>
OSNOVNI KAPITAL (Tier 1)	33.029
REDOVNI OSNOVNI KAPITAL (CET 1)	33.029
Instrumenti kapitala koji se priznaju kao redovni osnovni kapital	27.661
plaćeni instrumenti kapitala	27.661
Neraspoređena (zadržana) dobit	8.669
Neraspoređena (zadržana) dobit iz prethodnih godina	8.669
dobit ili gubitak koji pripadaju vlasnicima matičnog društva	3.065
(-) iznos dobiti ostvarene u toku tekuće godine ili dobiti ostvarene na kraju tekuće godine koji ne zadovoljava uslove za priznavanje	3.065
Akumulirana ostala sveobuhvatna dobit (ukupni ostali rezultat) - FVOCI	-240
Ostale rezerve	74
Usklađivanja redovnog osnovnog kapitala zbog prudencijalnih filtera	0
(-) Ostala nematerijalna imovina	2.758
(-) ostala nematerijalna imovina prije odbitka odloženih poreskih obaveza	2.758
(-) Pozitivna razlika između iznosa obračunatih rezervacija za potencijalne gubitke i zbira iznosa ispravke vrijednosti za stavke bilansne aktive i rezervisanja za vanbilansne stavke klasifikovane kao dobra aktiva	211
(-) Pozitivna razlika između iznosa obračunatih rezervacija za potencijalne gubitke i zbira iznosa ispravke vrijednosti za stavke bilansne aktive i rezervisanja za vanbilansne stavke klasifikovane kao nekvalitetne izloženosti na koje se ne primjenjuje odbitna stavka od redovnog osnovnog kapitala iz člana 18 tačka 13 Odluke o adekvatnosti kapitala kreditnih institucija (nastale prije početka primjene te odluke)	166
DODATNI OSNOVNI KAPITAL (AT1)	0
DOPUNSKI KAPITAL (Tier 2)	2.500
Instrumenti kapitala koji se priznaju kao dopunski kapital	2.500
plaćeni instrumenti kapitala	2.500

7 Podaci o kapitalnim zahtjevima i iznosi ponderisanih izloženosti

Banka u sklopu strateškog upravljanja rizicima sprovodi jedan od ključnih procesa - proces interne procjene adekvatnosti kapitala (eng. Internal Capital Adequacy Assessment Process - ICAAP) sa ciljem utvrđivanja nivoa kapitala koji je dovoljan za pokriće svih materijalno značajnih rizika kojima je Banka izložena. ICAAP služi kao alat za procjenu adekvatnosti internog kapitala u odnosu na rizični profil Banke te sprovođenje strategije Banke primjerene za očuvanje adekvatnog nivoa internog kapitala.

Proces interne procjene adekvatnosti kapitala obuhvata sve bančine procedure, procese i mjere kreirane kako bi se osigurala adekvatna identifikacija i mjerenje rizika, adekvatan nivo internog kapitala u odnosu na bančin rizični profil, kao i implementacija i dalji razvoj sistema za upravljanje rizicima.

Glavna svrha procesa interne procjene adekvatnosti kapitala je da odredi nivo kapitala koji je dovoljan za pokriće svih rizika kojima je banka izložena i koji su ocijenjeni kao materijalni.

Banka je implementirala dvije ICAAP perspektive: normativnu i ekonomsku. Normativna perspektiva predstavlja višegodišnju procjenu sposobnosti banke da ispunji regulatorne zahtjeve koji se odnose na kapital i druge zahtjeve regulatora, kao i sposobnosti da se savladaju finansijska ograničenja na duži rok. U okviru ekonomske perspektive, Banka identifikuje i kvantifikuje sve materijalne rizike koji mogu prouzrokovati ekonomske gubitke.

Ukupni iznos internih kapitalnih zahtjeva na 31.12.2024. godine (16,7 miliona EUR) je bio veći od minimalnih kapitalnih zahtjeva (12,3 miliona EUR), imajući u vidu da su drugim stubom obuhvaćeni rizici koji nisu prepoznati kroz prvi stub. Banka je, prateći regulatornu preporuku, uvela uslov da se izračunati interni kapitalni zahtjevi ne mogu priznati ukoliko su ispod kapitalnih zahtjeva izračunatih u skladu sa standardizovanim pristupom definisanim Odlukom o adekvatnosti kapitala.

U skladu sa ranijom preporukom od strane regulatora, Banka u ekonomskoj perspektivi umjesto internog kapitala uzima u obzir regulatorni kapital kao ukupni raspoloživi kapital za pokriće rizika kojima je izložena. Poređenje ukupnih internih kapitalnih zahtjeva sa raspoloživim kapitalom na 31.12.2024. godine, pokazuje da Banka ima dovoljno kapitala za pokriće svih rizika prepoznatih u ICAAP-u.

Zahtjevi za kapitalom posmatraju se u odnosu na dostupni kapital za pokriće rizika. Podaci na 31.12.2024. su prikazani u tabeli u nastavku:

MINIMALNI KAPITALNI ZAHTEJEVI I PROCJENA INTERNIH KAPITALNIH ZAHTEJEVA			
RIZIK	PRVI STUB	DRUGI STUB	
	Minimalni kapitalni zahtjevi	Metodologija procjene internih kapitalnih zahtjeva	Interni kapitalni zahtjevi
Kreditni rizik	10.308		11.400
Kreditni rizik druge strane	10.308	IRB	10.856
Rizik zemlje (rizik transfera)			
Valutno inducirano kreditni rizik			
Rizik koncentracije		HHI indeks	544
Tržišni rizik			2.470
Rizik kamatne stope		VaR	2.470
Devizni rizik			
Rizik kreditnog spreda			
Operativni rizik	1.994	Jednostavni pristup	1.994
Rizik likvidnosti			
Rizik objekta			
Ostali rizici		Procenat od regulatornog kapitala	793
UKUPNI REGULATORNI/INTERNI KAPITALNI ZAHTEJEVI	12.303		16.657

ICAAP 31.12.2024	u 000 EUR	Status
Ukupan zahtjev za internim kapitalom	16.657	
Interni kapital / Regulatorni kapital	35.529	

8 Podaci o ključnim indikatorima

Sastav regulatornog kapitala, kao i kapitalne zahtjeve Banka je prikazala u prethodnim poglavljima ovog izvještaja.

Ukupan iznos izloženosti riziku izračunat u skladu sa članom 101 stav 3 Odluke o adekvatnosti kapitala, prikazan je u tabeli u nastavku:

Opis pozicije	(000)EUR
Ukupan iznos izloženosti rizika	153.785
Iznosi rizikom ponderisanoj izloženosti kreditnom riziku, kreditnom riziku druge ugovorne strane i slobodne isporuke	128.856
Ukupan iznos izloženosti riziku poravnanja	0
Ukupan iznos izloženosti pozicijskom, deviznom i robnom riziku	0
Ukupan iznos izloženosti operativnom riziku	24.929
Ukupan iznos izloženosti riziku za prilagođavanje kreditnom vrjednovanju (CVA)	0
Ukupan iznos izloženosti povezan s velikim izloženostima koje proizilaze iz stavki u knjizi trgovanja	0
Ostali iznosi izloženosti	0

Ostali podaci o ključnim indikatorima dati su u tabeli u nastavku:

R.br.	Opis pozicije	(000)EUR
1.	Ukupan iznos izloženosti riziku (u skladu sa članom 101 Odluke o adekvatnosti kapitala)	153.785
2.	Koeficijent adekvatnosti redovnog osnovnog kapitala	21,48%
3.	Koeficijent adekvatnosti osnovnog kapitala	21,48%
4.	Koeficijent adekvatnosti ukupnog kapitala	23,10%
5.	Zahtjev za kombinovani bafer	3,38%
6.	Koeficijent finansijskog leveridža	13,45%
7.	Ukupna izloženost (u skladu sa članom 496 Odluke o adekvatnosti kapitala)	245.497
8.	Prosjeak koeficijenta likvidne pokrivenosti po osnovu parametara tokom prethodnih 12 mjeseci	305%
9.	Prosjeak ukupne likvidne imovine, nakon primjene relevantnih korektivnih faktora, uključenih u bafer za likvidnost tokom prethodnih 12 mjeseci	36.759
10.	Prosjeak priliva po osnovu likvidnosti na osnovu parametara tokom prethodnih 12 mjeseci	21.206
11.	Prosjeak odliva po osnovu likvidnosti na osnovu parametara tokom prethodnih 12 mjeseci	33.985
12.	Prosjeak neto odliva po osnovu likvidnosti na osnovu parametara tokom prethodnih 12 mjeseci	12.779
13.	Odnos neto stabilnih izvora finansiranja na kraju relevantnog perioda objavljivanja	134%
14.	Dostupni stabilni izvori finansiranja na kraju relevantnog perioda objavljivanja	173.684
15.	Stavke koje zahtijevaju stabilne izvore finansiranja na kraju relevantnog perioda objavljivanja	129.732

9 Podaci u vezi politike primanja

9.1 Postupak odlučivanja pri utvrđivanju i provjeri politike primanja

Addiko Bank AD Podgorica je članica je Addiko Bank Grupe čije je sjedište u Austriji.

Politiku primanja Grupe (u daljem tekstu: „Politika zarada i naknada“), je sačinila funkcija Razvoj ljudi i korporativne kulture Grupe, uz učešće kontrolnih funkcija Grupe i ona se podnosi Upravnom odboru Grupe na odobrenje jednom godišnje.

Nadzorni odbor Grupe i Odbor za imenovanja i primanja Grupe imaju savjetodavnu ulogu prema Upravi Grupe u vezi sa strategijom primanja na nivou Addiko Grupe. Nadalje, Nadzorni odbor Grupe odobrava Politiku primanja Addiko Grupe na temelju preporuka Odbora za imenovanja i primanja Grupe; koji takođe kontroliše ispravnost sprovođenja iste.

Politiku primanja („Politika zarada i naknada“), u Addiko Bank AD Podgorica sprovodi Funkcija za razvoj ljudi i korporativne kulture, na osnovu odobrene Politike primanja Grupe i odobrenja od strane Upravnog odbora i Nadzornog odbora Banke.

Lokalni Nadzorni odbor je nadležan (zajedno sa Odborom za zarade i naknade / Odborom za primanja, ako postoji) za davanje saglasnosti na politiku zarada i naknada, kao i za nadziranje sprovođenja politike zarada i naknada u kreditnoj instituciji. Lokalni Nadzorni odbor takođe daje saglasnost na sve naknadne materijalne izuzetke za pojedine zaposlene, promjene politike zarada i naknada, te razmatra i pratiti njihove efekte. Bilo koji izuzeci ne smiju se zasnivati na rodnim aspektima ili drugim aspektima koji bi bili diskriminatorni, treba da imaju utemeljeno obrazloženje i da budu usklađeni sa zahtjevima zarada i naknada shodno lokalnim zakonskim propisima.

Lokalni Upravni odbor Banke u skladu sa Politikom zarada i naknada može primanja zaposlenih da odredi na nivou grupe poslova uporedivog obima, složenosti i odgovornosti, odnosno ranga poslova/platnih razreda.

Prilikom utvrđivanja, odobravanja i nadgledanja sprovođenja Politike zarada i naknada, koja je u skladu s relevantnim regulativama (lokalna zakonska regulativa, Politika primanja Grupe itd.), upravljačko tijelo (na nivou Grupe i lokalno) treba da težiti osiguranju održivog poslovnog modela, koji uzima u obzir sve rizike, uključujući ekološke, društvene i rizike korporativnog upravljanja.

- Funkcija kontrole rizika pomaže i daje informacije o definiciji odgovarajućih korekcija za rizike mjera radnog učinka (uključujući ex-post prilagođavanja za rizike), kao i pri procjeni uticaja varijabilnih zarada i naknada na profil rizika i kulturu kompanije. Funkcija kontrole rizika vrši potvrđivanje i ocjenjivanje podataka o korekcijama za rizike, te se poziva da prisustvuje sastancima Odbora za zarade i naknade/Odbora za primanja po ovim pitanjima, ako isti postoji.
- Funkcija usklađenosti poslovanja sa propisima analizira uticaj politike zarada i naknada na usklađenost Addiko Bank sa zakonima, propisima, internim politikama i kulturom rizika, te prijavljuje sve utvrđene rizike usklađenosti i pitanja neusklađenosti upravljačkim tijelima, Upravnom odboru banke i Nadzornom odboru banke. Nadzorni odbor Banke treba uzeti u obzir nalaze funkcije usklađenosti poslovanja prilikom odobravanja, postupaka revizije i nadzora politike zarada i naknada.
- Funkcija interne revizije treba da izvrši nezavisno revidiranje dizajna, implementacije i efekata politike zarada i naknada kompanije na profil rizika kompanije.
- Funkcija Razvoj ljudi i korporativne kulture je nadležna za:

- Izradu predloga politike zarada i naknada i praćenje dosljednosti primjene ove politike; u okviru praćenja potrebno je pratiti ukupnu razliku u zaradama i naknadama među polovima, kao i njen razvoj. Addiko banka treba da utvrdi najmanje odnos između prosječnih zarada i naknada muškog i ženskog osoblja, isključujući članove Upravnog odbora Banke, te razvoj ovog odnosa tokom vremena, kao i da odvojeno utvrdi ovaj odnos u okviru Upravnog odbora Banke. Obračun se vrši na lokalnom nivou. Pregled razlike u zaradama i naknadama među polovima se vrši u skladu s regulatornim vremenskim okvirom, ali najmanje svake dvije godine. O rezultatima se izvještava Upravni odbor Banke i Nadzorni odbor Banke, kao i njegovi relevantni pododbori;
- Redovnu komunikaciju sa funkcijama upravljanja rizicima, računovodstva i finansijske kontrole u vezi sa varijabilnim zaradama i naknadama (npr. korekcije za rizike, rezervacije/razgraničenja);
- Vođenje procesa utvrđivanja / identifikovanja zaposlenih („Identifikovano osoblje“) na lokalnom nivou, osiguravajući uključenost stručnih funkcija (npr. funkcija kontrole rizika, funkcija usklađenosti itd);
- Pripremu redovnih proračunskih planova (budget), predviđanja (forecast) i izvještaja o broju zaposlenih (HC/FTE) i troškovima zaposlenih;
- Izradu Godišnjeg izvještaja o primanjima;
- Izradu i procjenu politike zarada i naknada, uključujući strukturu primanja, nivoa nagrađivanja i programe podsticaja, kako bi se obezbijedila odgovarajuća kadrovska struktura banke i o tome daje odgovarajuće predloge i izvještaje za potrebe odlučivanja nadležnih organa i relevantnih funkcija banke.

Politika zarada i naknada objavljuje se na odgovarajući način tako da bude dostupna svim zaposlenima Banke.

9.2 Karakteristike politike primanja

Odredbe za upravljanje radnim učinkom predstavljaju sastavni dio Politike primanja i obezbjeđuju smjernica za proces upravljanja radnim učinkom u okviru Banke.

Upravljanje radnim učinkom je proces koji doprinosi efikasnom upravljanju pojedincima u cilju ostvarivanja visokog nivoa učinkovitosti organizacije. Kao takvo, ono uspostavlja zajedničko razumijevanje o ciljevima koje treba ostvariti i procesu rukovođenja i razvoja ljudi koji će obezbijediti postizanje ciljeva organizacije.

Upravni odbor, rukovodioci i Razvoj ljudi i korporativne kulture moraju osigurati da se svaki zaposleni ocjenjuje i tretira pošteno tokom cijelog procesa procjene radnog učinka.

Politike i prakse primanja su dosledne i promovišu dobro i učinkovito upravljanje rizikom, te osiguravaju da varijabilna primanja nisu štetna za održavanje čvrstog osnovnog kapitala.

Banka primjenjuje stroge kriterijume za isključivanje za varijabilna primanja za sve zaposlene. S obzirom na uticaj kriterijuma za isključivanje na dodjelu i isplatu varijabilnih primanja (i za nova i za odgođena varijabilna primanja) i značajan uticaj identifikovanih zaposlenih na rizičan profil Banke, usklađivanje njihovog učinka povezanog s rizikom s njihovim varijabilnim primanjima od posebne je važnosti. Stoga su ex ante/ex post prilagođavanja propisana Politikom zarada i naknada.

Komponente varijabilnih primanja mogu biti dodijeljene ili isplaćivane samo ukoliko je finansijska pozicija Banke održiva, a varijabilna primanja opravdana. Pravo na nova primanja kao i na isplatu odloženih iznosa iz prethodnih godina postoji samo ukoliko su ispunjeni osnovni uslovi.

Uz osnovne kriterijume za isključivanje, definišu su i dodatni kriterijumi za isključivanje za aktivaciju isplate varijabilnih primanja za svaku poslovnu godinu.

Na osnovu trenutno važećih propisa, definisan je prag vrijednosti za razgraničavanje varijabilnih primanja. S obzirom na profil rizika i prirodu kreditnog poslovanja Addiko Bank, iznos varijabilnog primanja se razgraničava samo ukoliko je:

- Iznos varijabilnog primanja jednak ili viši od €50.000, ili
- Iznos varijabilnog primanja prelazi 1/3 (jednu trećinu) godišnje fiksne zarade i naknade zaposlenog.

Banka će generalno primijeniti model isplate varijabilnog primanja u gotovini primjenom sljedećeg modela:

- U prvoj polovini naredne poslovne godine, zaposleni ima pravo na dio bonusa od 60% od varijabilnog primanja obračunatog na osnovu člana 5.3 (godišnji bonus) i članom 6 (PAIF), koji se plaća u gotovini. Prvi dio se isplaćuje čim to bude realno moguće nakon kraja poslovne godine za koju je zaposleni nagrađen (ne kasnije od kraja prve polovine g+1).
- Preostalih 40% varijabilnog primanja obračunatog na osnovu člana 5.3 (godišnji bonus) i članom 6 (PAIF) razgraničava se, isplaćuje i proporcionalno alocira na period od 5 godina (8% godišnje), a isplaćuje se čim to bude realno moguće nakon kraja prve /druge /treće /četvrte /pete godine od poslovne godine za koju je zaposleni bio nagrađen (ne kasnije od kraja prve polovine g+2/ g+3/ g+4/ g+5/ g+6).

U izuzetnim slučajevima, kada iznos ukupnog varijabilnog primanja, prelazi EUR 150.000, isti će biti isplaćen na način da 60% ukupnog iznosa bonusa bude razgraničeno i proporcionalno alocirano na period od 5 godina, a isplaćuje se na sljedeći način:

- U prvoj polovini naredne poslovne godine, zaposleni ima pravo na dio varijabilnog primanja od 40% od varijabilnog primanja obračunatog na osnovu člana 5.3 (godišnji bonus) i člana 6 (PAIF), koji se plaća u gotovini. Prvi dio se isplaćuje čim to bude realno moguće nakon kraja poslovne godine za koju je zaposleni nagrađen (ne kasnije od kraja prve polovine g+1).
- Preostalih 60% varijabilnog primanja obračunatog na osnovu člana 5.3 (godišnji bonus) i člana 6 (PAIF) se razgraničava, isplaćuje i proporcionalno alocira na period od 5 godina (12% godišnje), a isplaćuje se čim to bude realno moguće nakon kraja prve /druge /treće /četvrte /pete godine od poslovne godine za koju je zaposleni bio nagrađen (ne kasnije od kraja prve polovine g+2/ g+3/ g+4/ g+5/ g+6).

Odluka o isplati varijabilnog primanja dijelom u gotovini i dijelom u finansijskim instrumentima za "Identifikovano osoblje", u skladu s Politikom i lokalnom regulativom, usvaja se od strane nadležnog Nadzornog odbora za vrijeme procesa postavljanja ciljeva za datu poslovnu godinu.

Za svako novoodobreno primanje, sprovodi se ex-ante procjena rizika / usklađivanje rizika pomoću pokazatelja.

Banka može koristiti ex-post usklađivanje rizika i smanjiti plaćanje (malus) ili tražiti od pojedinca povraćaj ako plaćanje nije opravdano (clawback) prema unaprijed definisanim pravilima.

9.3 Odnos između fiksnih i varijabilnih primanja

Politikom zarada i naknada su definisane komponente primanja:

- Fiksne zarade i naknade, novčano primanje koja se isplaćuje pojedinačnim zaposlenima za njihov rad u ugovorenom periodu i za obim odgovornosti, u skladu sa neophodnim iskustvom i vještinama, koje proizilaze iz opisa poslova radnog mjesta,

- Varijabilne zarade i naknade, novčano primanje koja predstavlja nagrađivanje uspjeha direktnim povezivanjem primanja sa radnim učinkom, takođe pružaju stimulaciju zaposlenima da rade na ispunjavanju ciljeva i interesa kompanije i omogućavaju im da učestvuju u njenom uspjehu.
- Beneficije, Zaposlenima se mogu obezbjediti različite nenovčane beneficije koje se obezbjeđuju u cilju postupanja u skladu sa tržišnom praksom, davanja izvjesne mjere sigurnosti zaposlenima, zadržavanja zaposlenih. Beneficije koje predstavljaju dio opšte politike na nivou Banke i ne predstavljaju stimulaciju u smislu preuzimanja rizika smatraju se fiksnim primanjima / zaradom i naknadom.

Varijabilna komponenta zarade i naknade ne smije premašiti 100% fiksne komponente ukupne zarade i naknade za svakog pojedinca.

Za zaposlene koji obavljaju poslove kontrolnih funkcija fiksna primanja ne mogu biti manja od dvije trećine ukupnih primanja tog zaposlenog.

9.4 Glavni parametri i struktura primanja

Fiksna primanja se isplaćuju zaposlenima za njihov rad u ugovorenom periodu i za obim odgovornosti, u skladu sa neophodnim iskustvom i vještinama, koje proizilaze iz opisa poslova radnog mjesta.

Varijabilna primanja predstavljaju nagrađivanje uspjeha direktnim povezivanjem primanja sa radnim učinkom, takođe pružaju stimulaciju zaposlenima da rade na ispunjavanju ciljeva i interesa kompanije i omogućavaju im da učestvuju u njenom uspjehu.

Godišnji bonus

Godišnji bonus reflektuje poslovni rezultat; uzimajući u obzir pojedinačni radni učinak, kao i konsolidovani poslovni rezultat Banke.

Politika zarada i naknada i odnosne odredbe o godišnjim bonusima su u direktnoj vezi sa procesom upravljanja radnim učinkom, tj. one predstavljaju vezu između definisanih ciljeva, ostvarenog radnog učinka i varijabilnih primanja, a cilj im je da se prizna i nagradi uspješan rad.

Okvir za stimulaciju povećanog radnog učinka (PAIF)

Okvir za stimulaciju povećanog radnog učinka (PAIF) nagrađuje izuzetne grupne rezultate ostvarene kroz zajedničku saradnju više područja, koji su adekvatni sa stanovišta rizika.

Planovi stimulacije

Kategorija „planova stimulacije” se sastoji od različitih shema ili planova novčane stimulacije, kao što su prodajna stimulacija, stimulacija za učešće u projektu i slično, koji se najavljuju kako bi se motivisalo / podstaklo određeno ponašanje zaposlenih u budućnosti.

Varijabilna primanja koja nisu povezana sa radnim učinkom - Bonusi za zadržavanje

Bonusi za zadržavanje zaposlenih su varijabilna primanja koja se dodjeljuju da bi zaposleni ostao u radnom odnosu u kreditnoj instituciji tokom unaprijed određenog perioda ili perioda koji je odrediv nastupanjem utvrđenih okolnosti, pri čemu se ne zasnivaju na ocjeni uspješnosti. Odobrava se u ograničenim okolnostima, kao što su restrukturiranje i sanacija kreditne institucije ili promjena u organizaciji, kao i tamo gdje se mogu dati čvrsti argumenti za zadržavanje ključnih zaposlenih.

Varijabilna primanja koja nisu povezana sa radnim učinkom - Garantovana varijabilna primanja

Garantovana varijabilna primanja mogu imati nekoliko oblika, poput 'zagarantovanog bonusa', 'bonusa dobrodošlice', 'bonusa za potpisivanje', 'minimalnog bonusa' itd, a može se dodijeliti ili u gotovom novcu ili u instrumentima.

Stimulativne otpremnine/ jednokratne novčane naknade

Stimulativne otpremnine / jednokratne novčane naknade za prestanak radnog odnosa isplaćuju se u slučajevima definisanim zakonom.

9.5 Ukupni kvantitativni podaci o primanjima

Ukupni kvantitativni podaci o primanjima su prikazani u sledećim tabelama (u 1.000€):

Izveštaj o primanjima za Identifikovano osoblje

		d	e	f	g	h	i	j
		Poslovna područja						
		Investiciono bankarstvo	Prodaja	Upravljanje aktivom	Korporativne funkcije	Kontrolne funkcije	Sve ostalo	Ukupno
5	Ukupna primanja identifikovanih zaposlenih	0	177	0	469	188	66	900

		Više rukovodstvo	Ostali identifikovani zaposleni
Fiksna primanja	Broj identifikovanih zaposlenih	18	0
	Ukupna fiksna primanja	817	0
	od čega: gotovina	817	0
	od čega: akcije ili ekvivalentni bezgotovinski instrumenti		
	od čega: instrumenti povezani sa akcijama ili drugi bezgotovinski instrumenti		
	od čega: ostali instrumenti		
	od čega: druge vrste		
Varijabilna primanja	Broj identifikovanih zaposlenih	13	0
	Ukupni varijabilni primici	83	0
	od čega: gotovina	83	0
	od čega: odloženo		
	od čega: akcije ili ekvivalentni bezgotovinski instrumenti		
	od čega: odloženo		
	od čega: instrumenti povezani sa akcijama ili drugi bezgotovinski instrumenti		
	od čega: odloženo		
	od čega: ostali instrumenti		
	od čega: odloženo		
	od čega: druge vrste		
	od čega: odloženo		
Ukupno primanja		900	0

Odložena i zadržana primanja	Ukupan iznos odloženih primanja dodeljen za prethodne periode učinka	Od kojih dospjevaju u finansijskoj godini	Od kojih dospjevaju u narednim godinama	Iznos korekcije za učinak u finansijskoj godini na odložena primanja koja su dospjevala u finansijskoj godini	Iznos korekcije za učinak u finansijskoj godini na odložena primanja koja dospjevaju u narednim godinama	Ukupan iznos korekcije tokom finansijske godine zbog ex post implicitnih korekcija (npr. promjena vrijednosti odloženog primanja zbog promjene cijene instrumenata)	Ukupan iznos odloženog primanja dodeljen prije finansijske godine a isplaćen u finansijskoj godini	Ukupan iznos odloženog primanja dodeljen za prethodni period učinka koji je dospio, ali podliježe periodima zadržavanja
Više rukovodstvo	2	1	1	0	0	0	0	0
gotovina	2	1	1	0	0	0	0	0
akcije ili ekvivalentni bezgotovinski instrumenti								
instrumenti povezani sa akcijama ili drugi bezgotovinski instrumenti								
ostali instrumenti	0	0	0	0	0	0	0	0
druge vrste								
Ostali identifikovani zaposleni								
gotovina								
akcije ili ekvivalentni bezgotovinski instrumenti								
instrumenti povezani sa akcijama ili drugi bezgotovinski instrumenti								
ostali instrumenti								
druge vrste								
Ukupan iznos	2	1	1	0	0	0	0	0

	Više rukovodstvo	Ostali identifikovani zaposleni
Granatovana varijabilna primanja		
Garantovana varijabilna primanja - iznos	7	0
Garantovana varijabilna primanja - broj zaposlenih	1	0
Otpremnine dodjeljene u prethodnim periodima, koje su isplaćene tokom finansijske godine		
Otpremnine dodjeljene u prethodnim periodima, koje su isplaćene tokom finansijske godine - broj zaposlenih	0	0
Otpremnine dodjeljene u prethodnim periodima, koje su isplaćene tokom finansijske godine - iznos	0	0
Otpremnine dodjeljene tokom finansijske godine		
Otpremnine dodjeljene tokom finansijske godine - broj zaposlenih	1	0
Otpremnine dodjeljene tokom finansijske godine - iznos	33	0
od čega: isplaćeno tokom finansijske godine	33	0
od čega: odloženo	0	0
od čega: najveća isplata koja je dodeljena jednom licu	33	0

	Razred primanja	Broj zaposlenih (Više rukovodstvo i Ostali identifikovani zaposleni)
1	50 do 75	6
2	75 do 100	0
3	100 do 125	0
4	125 do 150	0
5	150 do 175	0
6	175 do 200	0
7	200 do 225	0
8	225 do 250	0
9	250 do 275	0
10	275 do 300	0

Prilog 1 - Organizaciona šema

Organizaciona struktura
Addiko Bank AD Podgorica (ABM)
Bulevar Džordža Vašingtona 98, 81000 Podgorica, Crna Gora
DATUM: 12/2024

